

## **lisans 24-soz-p15-yirmidorduncu-soz-ikinci-dal-yollarin-neticesi-ve-hasir-sirri - Set 1**

1-) Metinde, kemale ulaşmanın yolları hakkında hangi temel düşünce öne çıkarılıyor? (15 kelime)  
İnsanlar farklı usullerle

2-) Bu çoğulluk, hakikatin birden fazla olduğu anlamına mı gelir? (11 kelime)  
Hayır, hakikat

3-) Güneşi doğrudan hiç görmeyip sadece ayda yansımasını gören kişi örneği neyi anlatmak için kullanılıyor? (16 kelime)  
Bir hakikatin yüksek derecesine

4-) Bu durumdaki insanın “teslim olup taklit etmesi” olumsuz bir inat mı, yoksa bir mecburiyet mi olarak anlatılıyor? (11 kelime)  
Daha çok

5-) Hangi manevî kaynak ve ilahî isimler düzeyine ulaşamayanların haşri taklidî kabul ettiği belirtiliyor? (21 kelime)  
Peygamber mirasıyla gelen yüksek manevî

6-) Fikri o yüksek makama giren kişinin kabulü nasıl bir nitelik kazanır? (8 kelime)  
Taklitten çıkıp

7-) Bir kimsenin düşüncesi bu yüksek seviyeye çıkarsa haşir ve kıyameti nasıl görür? (13 kelime)  
Onu tabiattaki açık

8-) Önceki peygamberlerin ümmetlerine daha sade anlatım yapması eğitim açısından ne öğretir? (9 kelime)  
Her topluluğun

9-) Marifetullah konusunda âriflerin derecelerinin çok farklı oluşu bu pasajın ana fikrine nasıl bağlanır? (18 kelime)  
Allah'ı bilme seviyeleri değiştikçe

10-) Temsilin hakikati “hissettirmesi” ile “tam açıklaması” arasında nasıl bir fark vardır? (12 kelime)  
Temsil, hakikatin tamamını

## **lisans 24-soz-p15-yirmidorduncu-soz-ikinci-dal-yollarin-neticesi-ve-hasir-sirri - Set 2**

1-) Parçada üç yolun ortak hedefi nedir? (7 kelime)

Manevî

2-) İkinci ayrılık alanı olarak hangi husus zikrediliyor? (7 kelime)

Hakikati

3-) Gece yaşayan ve güneşi doğrudan tanımayan kişi, bilgiyi hangi sınırlı kaynaktan alıyor? (6 kelime)

Sadece

4-) O kişinin başkalarını taklit etmesi hangi ihtiyacı gösterir? (10 kelime)

Kendi başına

5-) Haşır ve kıyametin bazı insanlara sırf taklitle kabul ettirilmesinin temel sebebi nedir? (10 kelime)

Bu hakikatin

6-) Bu zemine çıkan bir insan için haşır neden zor görünmez? (13 kelime)

İlahi kudretin sınırsız

7-) Fikri o seviyeye ulaşan kimsenin haşrı kolay görmesi neye benzetiliyor? (7 kelime)

Günlük

8-) Peygamberimizin bu hakikati öğretmesi neden özel olarak anılıyor? (12 kelime)

Çünkü bu dersi

9-) Peygamber Efendimiz'in bu dersi vermede özel bir yeri neden vurgulanıyor? (14 kelime)  
Çünkü en yüksek

10-) Marifetullah derecelerindeki farkların çokluğu neden önemlidir? (12 kelime)  
Çünkü bu farklar,

## **lisans 24-soz-p15-yirmidorduncu-soz-ikinci-dal-yollarin-neticesi-ve-hasir-sirri - Set 3**

1-) Metne göre hakikate giden yolların farklı olması bir çelişki midir, yoksa bir derece farkı mıdır? (7 kelime)

Bir

2-) Bu ayrımın bozamadığı ortak zemin nedir? (6 kelime)

Hakikatin

3-) Böyle bir kimse neden başkalarının sözüne dayanır? (11 kelime)

Kendi idraki

4-) Böyle bir kişinin görenlere uyması hangi davranış biçimini temsil eder? (7 kelime)

Tahkik

5-) “Aklî mesele değildir” sözü metinde nasıl bir durumu anlatıyor? (11 kelime)

Kişinin meseleyi

6-) Haşri açık ve kolay görmek hangi yetkinliğin sonucudur? (6 kelime)

Fikrin

7-) Kur’an’ın haşri ayrıntılı işlemesiyle, önceki peygamberlerin daha sınırlı anlatımı arasında nasıl bir fark kuruluyor? (18 kelime)

Biri en yüksek ve

8-) Önceki peygamberlerin daha az tafsilat vermesi hangi yanlış anlamayı önler? (13 kelime)

Bunun eksiklikten değil,

9-) Marifetullah derecelerindeki büyük farklılık hangi genel sonuca götürür? (8 kelime)

İnsanların aynı

10-) Temsilin kullanılmasının iki gerekçesi nedir? (15 kelime)

Hem hakikati bir

## **lisans 24-soz-p15-yirmidorduncu-soz-ikinci-dal-yollarin-neticesi-ve-hasir-sirri - Set 4**

1-) Parçanın başlangıcında kemale ulaşmada nasıl bir çoğulluk anlayışı ortaya konuyor? (11 kelime)  
Manevî olgunluğa

2-) Sonuç bakımından bu farklı yolların ortak noktası nedir? (9 kelime)  
Hepsi gerçeği

3-) O kişi güneşin hangi yönlerini tam tasavvur edemiyor? (11 kelime)  
Işığının ihtişamını

4-) Bu örnek, haşir ve kıyamet meselesine nasıl uygulanıyor? (21 kelime)  
Bazı kimseler yüksek manevî bakışa

5-) Metinde haşir ve kıyametin bu kadar yüksek bir makamla ilişkilendirilmesi neyi gösterir? (14 kelime)  
Bu meselelerin basit

6-) Haşir ve kıyametin neden çok büyük ilahî isimlerle bağlantılı olduğu söyleniyor? (13 kelime)  
Çünkü bu hakikatlerin

7-) Peygamber Efendimiz'in bu konuda ders verici olarak öne çıkarılması neyin işaretidir? (8 kelime)  
En kapsamlı

8-) Bazı velilerin iman esaslarının bir kısmını en yüksek derecede

görememesi metinde hangi sırla ilişkilendiriliyor? (12 kelime)  
Herkesin aynı manevi

9-) “Âriflerin dereceleri çok farklıdır” ifadesinden hangi sonuç çıkar? (9 kelime)  
Allah’ı tanıma

10-) Metnin son cümlelerinde söylenen sınır bilinci nasıl özetlenebilir? (11 kelime)  
Her sırra



## **lisans 24-soz-p15-yirmidorduncu-soz-ikinci-dal-yollarin-neticesi-ve-hasir-sirri - Set 5**

1-) Metinde üç yolun birbirinden ayrıldığı ilk temel alan nedir? (6 kelime)

Manevî

2-) Metinde geçen “şuhud mertebesindeki ayrıntı farkı” neyi ifade eder? (12 kelime)

Hakikatin herkes tarafından

3-) Geceyi yaşayan kişinin güneşi tanıyamaması, haşır konusunda nasıl bir zihnî tabloya benziyor? (14 kelime)

Büyük hakikati doğrudan

4-) Böyle biri sonunda nasıl bir tutum sergiliyor? (8 kelime)

Kendi görmediği

5-) Metne göre haşır ve kıyametin asıl anlaşılma zemini nedir? (8 kelime)

Allah'ın en

6-) Bir kişinin nazarı o yüksek makama erişmezse hangi sonuca mecbur kalır? (7 kelime)

Tam

7-) Kur'an'ın bu meseleyi öne çıkarması hangi önemi gösterir? (13 kelime)

Haşrin, iman hakikatleri

8-) Kur'an'ın bu konuyu güçlü şekilde işlemesi bize ne gösterir? (9

kelime)

Haşrin, dinin

9-) Bazı velilerin bazı iman esaslarını en üst derecede görememesi neyi ispatlar? (9 kelime)

Manevî keşif

10-) Niçin daha ileri sırların açıklanmasına girilmiyor? (11 kelime)

Çünkü o

## **lisans 24-soz-p15-yirmidorduncu-soz-ikinci-dal-yollarin-neticesi-ve-hasir-sirri - Set 6**

1-) Parçaya göre farklı yollarla kemale gidenler arasında asıl ayırım nerede ortaya çıkar? (11 kelime)  
Hakikati seyretme

2-) Ay zerindeki yansımadan gneşı tanımaya çalışan insan rneęi hangi bilgi türünün eksikliğini gösterir? (6 kelime)  
Doğrudan

3-) Bu kişi neden güneşin büyüklüğünü tam kavrayamaz? (8 kelime)  
Çünkü aslına

4-) Metinde geçen yüksek ilahî isimlere erişememek, haşir anlayışını nasıl etkiler? (11 kelime)  
Diriliş ve

5-) Metinde haşrin “taklidî” kabulü ile “itminanlı” kabulü arasındaki fark nedir? (14 kelime)  
Birinde kişi başkasına

6-) Gece-gündüz ve mevsim dönüşümleri benzetmesi hangi düşünceyi pekiştirir? (12 kelime)  
Haşrin ilahî kudret

7-) Kur’an’ın haşri en kapsamlı biçimde anlatması ile Peygamberimizin bunu ders vermesi arasında nasıl bir bağ vardır? (14 kelime)  
Vahyin en olgun

8-) Bazı velilerin bazı iman rükünlerini en yüksek derecede

gösterememesi neye bağlanıyor? (6 kelime)  
Manevî

9-) Âriflerin Allah'ı tanıma derecelerinin çok değişmesi, dinî anlayışta  
hangi sonuca yol açar? (9 kelime)  
Aynı hakikatin

10-) Son cümleler, ilim ve tefekkürde hangi edebi tavrı öğretiyor? (13  
kelime)  
Kişinin kendi sınırını

## CEVAP ANAHTARI

## **lisans 24-soz-p15-yirmidorduncu-soz-ikinci-dal-yollarin-neticesi-ve-hasir-sirri - Set 1 - CEVAPLAR**

1-) Metinde, kemale ulaşmanın yolları hakkında hangi temel düşünce öne çıkarılıyor?

İnsanlar farklı usullerle olgunluğa ilerlese de sonunda hakikati kabul etme ve ona teslim olmada birleşebilirler.

2-) Bu çoğulluk, hakikatin birden fazla olduğu anlamına mı gelir?

Hayır, hakikat birdir; farklı olan ona varış şekli ve görme derecesidir.

3-) Güneşi doğrudan hiç görmeyip sadece ayda yansımaları gören kişi örneği neyi anlatmak için kullanılıyor?

Bir hakikatin yüksek derecesine çıkamayan kimsenin onu tam kavrayamayacağını, bu yüzden başkasına dayanarak kabul edeceğini anlatıyor.

4-) Bu durumdaki insanın “teslim olup taklit etmesi” olumsuz bir inat mı, yoksa bir mecburiyet mi olarak anlatılıyor?

Daha çok kendi görgüsünün sınırlılığı sebebiyle oluşan bir mecburiyet olarak anlatılıyor.

5-) Hangi manevî kaynak ve ilahî isimler düzeyine ulaşamayanların haşır taklidî kabul ettiği belirtiliyor?

Peygamber mirasıyla gelen yüksek manevî varisliğe ve kudret ile hayat verme gibi ilahî isimlerin en üstün tecellilerine erişemeyenlerin böyle kaldığı anlatılıyor.

6-) Fikri o yüksek makama giren kişinin kabulü nasıl bir nitelik kazanır?

Taklitten çıkıp açık kavrayışa ve kalbî güvene dönüşür.

7-) Bir kimsenin düşüncesi bu yüksek seviyeye çıkarsa haşır ve kıyameti nasıl görür?

Onu tabiattaki açık döngüler kadar anlaşılır ve kolay bulur; kalbi de tatmin olur.

8-) Önceki peygamberlerin ümmetlerine daha sade anlatım yapması eğitim açısından ne öğretir?

Her topluluğun anlayış seviyesine göre anlatım yapılması gerektiğini öğretir.

9-) Marifetullah konusunda âriflerin derecelerinin çok farklı oluşu bu pasajın ana fikrine nasıl bağlanır?

Allah'ı bilme seviyeleri değiştiğçe hakikatleri kavrayışları da değişir; bu

da yolların ve şuhud derecelerinin niçin farklı olduğunu açıklar.

10-) Temsilin hakikati “hissettirmesi” ile “tam açıklaması” arasında nasıl bir fark vardır?

Temsil, hakikatin tamamını kuşatmaz; sadece ona dair bir sezgi ve yaklaşım sağlar.

## **lisans 24-soz-p15-yirmidorduncu-soz-ikinci-dal-yollarin-neticesi-ve-hasir-sirri - Set 2 - CEVAPLAR**

1-) Parçada üç yolun ortak hedefi nedir?

Manevî kemale varmak ve hakikati tasdik etmektir.

2-) İkinci ayrılık alanı olarak hangi husus zikrediliyor?

Hakikati görme ve yaşama derecelerinin ayrıntıları zikrediliyor.

3-) Gece yaşayan ve güneşi doğrudan tanımayan kişi, bilgiyi hangi sınırlı kaynaktan alıyor?

Sadece dolaylı bir yansımadan hareket ediyor.

4-) O kişinin başkalarını taklit etmesi hangi ihtiyacı gösterir?

Kendi başına ulaşamadığı bilgiyi güvenilir rehberlik ile tamamlama ihtiyacını gösterir.

5-) Haşır ve kıyametin bazı insanlara sırf taklitle kabul ettirilmesinin temel sebebi nedir?

Bu hakikatin dayandığı en yüce ilahî tecellileri kendi idrakleriyle görememeleridir.

6-) Bu zemine çıkan bir insan için haşır neden zor görünmez?

İlahi kudretin sınırsız işleyişini fark ettiği için yeniden diriltmeyi mümkün ve kolay görür.

7-) Fikri o seviyeye ulaşan kimsenin haşri kolay görmesi neye benzetiliyor?

Günlük hayatta açıkça görülen tabii değişimlere benzetiliyor.

8-) Peygamberimizin bu hakikati öğretmesi neden özel olarak anılıyor?

Çünkü bu dersi en yüksek mertebeden ve en kapsamlı şekilde veren odur.

9-) Peygamber Efendimiz'in bu dersi vermede özel bir yeri neden vurgulanıyor?

Çünkü en yüksek ilahî tecelliye mazhar olarak bu hakikati en tam şekilde bildiren odur.

10-) Marifetullah derecelerindeki farkların çokluğu neden önemlidir?

Çünkü bu farklar, aynı inanç konularının insanlarca niçin değişik açıklıkta anlaşıldığını açıklar.



## **lisans 24-soz-p15-yirmidorduncu-soz-ikinci-dal-yollarin-neticesi-ve-hasir-sirri - Set 3 - CEVAPLAR**

1-) Metne göre hakikate giden yolların farklı olması bir çelişki midir, yoksa bir derece farkı mıdır?

Bir çelişki değil, derece ve yöntem farkıdır.

2-) Bu ayrımın bozmadığı ortak zemin nedir?

Hakikatin doğruluğunu kabul etme ortak zemini.

3-) Böyle bir kimse neden başkalarının sözüne dayanır?

Kendi idraki büyük hakikati taşımaya yetmediği için güvenilir gördüğü kimseleri izler.

4-) Böyle bir kişinin görenlere uyması hangi davranış biçimini temsil eder?

Tahkik yerine taklide dayanan kabulü temsil eder.

5-) “Aklî mesele değildir” sözü metinde nasıl bir durumu anlatıyor?

Kişinin meseleyi açık delille kavrayamayıp sadece nakle dayanarak kabul etmesini anlatıyor.

6-) Haşri açık ve kolay görmek hangi yetkinliğin sonucudur?

Fikrin yüksek hakikat katmanlarına çıkabilmesinin sonucudur.

7-) Kur'an'ın haşri ayrıntılı işlemesiyle, önceki peygamberlerin daha sınırlı anlatımı arasında nasıl bir fark kuruluyor?

Biri en yüksek ve ayrıntılı öğretimi temsil ederken, diğeri muhatapların durumuna göre daha sade bir öğretimi temsil ediyor.

8-) Önceki peygamberlerin daha az tafsilat vermesi hangi yanlış anlamayı önler?

Bunun eksiklikten değil, ümmetlerin durumuna uygun irşad usulünden kaynaklandığını göstererek yanlış anlamayı önler.

9-) Marifetullah derecelerindeki büyük farklılık hangi genel sonuca götürür?

İnsanların aynı hakikati farklı açıklıkta tanıyabildiği sonucuna götürür.

10-) Temsilin kullanılmasının iki gerekçesi nedir?

Hem hakikati bir ölçüde sezdiriyor olması hem de anlatılan meselenin çok engin ve derin olmasıdır.

## **lisans 24-soz-p15-yirmidorduncu-soz-ikinci-dal-yollarin-neticesi-ve-hasir-sirri - Set 4 - CEVAPLAR**

1-) Parçanın başlangıcında kemale ulaşmada nasıl bir çoğulluk anlayışı ortaya konuyor?

Manevî olgunluğa tek bir kalıpla değil, farklı yollarla ulaşılabilceği ortaya konuyor.

2-) Sonuç bakımından bu farklı yolların ortak noktası nedir?

Hepsi gerçeği onaylama ve Hakk’a kanaat getirme noktasında buluşur.

3-) O kişi güneşin hangi yönlerini tam tasavvur edemiyor?

Işığının ihtişamını ve çekim gücüne benzer etkileyici yönünü tam tasavvur edemiyor.

4-) Bu örnek, haşir ve kıyamet meselesine nasıl uygulanıyor?

Bazı kimseler yüksek manevî bakışa ulaşamadıkları için diriliş ve büyük hesabı kesin kavrayışla değil, daha çok bağıllık ve taklitle kabul ederler.

5-) Metinde haşir ve kıyametin bu kadar yüksek bir makamla ilişkilendirilmesi neyi gösterir?

Bu meselelerin basit bir konu değil, ilahî azameti gösteren büyük iman hakikatleri olduğunu gösterir.

6-) Haşir ve kıyametin neden çok büyük ilahî isimlerle bağlantılı olduğu söyleniyor?

Çünkü bu hakikatlerin tam anlaşılması, Allah’ın azametli isimlerinin en yüksek tecellilerini görmeye bağlıdır.

7-) Peygamber Efendimiz’in bu konuda ders verici olarak öne çıkarılması neyin işaretidir?

En kapsamlı vahiy öğretiminin onun eliyle tamamlandığının işaretidir.

8-) Bazı velilerin iman esaslarının bir kısmını en yüksek derecede görememesi metinde hangi sırla ilişkilendiriliyor?

Herkesin aynı manevi zirveye çıkamaması ve idrak derecelerinin farklı olması sırrıyla ilişkilendiriliyor.

9-) “Âriflerin dereceleri çok farklıdır” ifadesinden hangi sonuç çıkar? Allah’ı tanıma yolunda herkesin aynı derinlikte bulunmadığı sonucu çıkar.

10-) Metnin son cümlelerinde söylenen sınır bilinci nasıl özetlenebilir? Her sırta girilmeyeceği, insanın gücünü aşan alanlarda ölçülü davranmak gerektiği anlatılır.



## **lisans 24-soz-p15-yirmidorduncu-soz-ikinci-dal-yollarin-neticesi-ve-hasir-sirri - Set 5 - CEVAPLAR**

1-) Metinde üç yolun birbirinden ayrıldığı ilk temel alan nedir?

Manevî olgunluğun güzelliklerini elde ediş tarzlarıdır.

2-) Metinde geçen “şuhud mertebesindeki ayrıntı farkı” neyi ifade eder?

Hakikatin herkes tarafından aynı açıklıkta ve aynı derinlikte müşahade edilmediğini ifade eder.

3-) Geceyi yaşayan kişinin güneşi tanıyamaması, haşır konusunda nasıl bir zihnî tabloya benziyor?

Büyük hakikati doğrudan kavrayamayan bir kişinin onu ancak sınırlı bir tasavvurla kabul etmesine benziyor.

4-) Böyle biri sonunda nasıl bir tutum sergiliyor?

Kendi görmediği hakikati görenlere güvenip onların izinden gidiyor.

5-) Metne göre haşır ve kıyametin asıl anlaşılma zemini nedir?

Allah’ın en büyük isimlerinin güçlü tecellilerini görebilme zemini.

6-) Bir kişinin nazarı o yüksek makama erişmezse hangi sonuca mecbur kalır?

Tam kavrayış yerine taklit yoluyla kabule yönelir.

7-) Kur’an’ın bu meseleyi öne çıkarması hangi önemi gösterir?

Haşrin, iman hakikatleri içinde çok merkezi ve belirleyici bir yere sahip olduğunu gösterir.

8-) Kur’an’ın bu konuyu güçlü şekilde işlemesi bize ne gösterir?

Haşrin, dinin merkezî ve büyük hakikatlerinden biri olduğunu gösterir.

9-) Bazı velilerin bazı iman esaslarını en üst derecede görememesi neyi ispatlar?

Manevî keşif ve müşahadenin kişiler arasında eşit olmadığını ispatlar.

10-) Niçin daha ileri sırların açıklanmasına girilmiyor?

Çünkü o alanlar anlatanın da dinleyenin de kapasitesini aşan derinlikler taşıyor.

## **lisans 24-soz-p15-yirmidorduncu-soz-ikinci-dal-yollarin-neticesi-ve-hasir-sirri - Set 6 - CEVAPLAR**

1-) Parçaya göre farklı yollarla kemale gidenler arasında asıl ayrım nerede ortaya çıkar?

Hakikati seyretme derecelerinde ve o kemalin inceliklerini yaşama biçimlerinde ortaya çıkar.

2-) Ay üzerindeki yansımadan güneşi tanımaya çalışan insan örneği hangi bilgi türünün eksikliğini gösterir?

Doğrudan ve tam kavrayışın eksikliğini gösterir.

3-) Bu kişi neden güneşin büyüklüğünü tam kavrayamaz?

Çünkü aslına değil, sadece zayıf bir yansımasına bakmaktadır.

4-) Metinde geçen yüksek ilahî isimlere erişememek, haşır anlayışını nasıl etkiler?

Diriliş ve kıyametin geniş manasını aklen açık biçimde görememeye sebep olur.

5-) Metinde haşrin “taklidî” kabulü ile “itminanlı” kabulü arasındaki fark nedir?

Birinde kişi başkasına dayanır; diğesinde meseleyi kendi iç dünyasında açık ve sağlam şekilde benimser.

6-) Gece-gündüz ve mevsim dönüşümleri benzetmesi hangi düşünceyi pekiştirir?

Haşrin ilahî kudret açısından şaşılacak değil, gayet mümkün ve kolay olduğunu pekiştirir.

7-) Kur’an’ın haşri en kapsamlı biçimde anlatması ile Peygamberimizin bunu ders vermesi arasında nasıl bir bağ vardır?

Vahyin en olgun öğretimi ile onu en yetkin şekilde açıklayan peygamberlik görevi birbirini tamamlar.

8-) Bazı velilerin bazı iman rükünlerini en yüksek derecede gösterememesi neye bağlıyor?

Manevî müşahede seviyelerinin farklı oluşuna bağlıyor.

9-) Âriflerin Allah’ı tanıma derecelerinin çok değişmesi, dinî anlayışta hangi sonuca yol açar?

Aynı hakikatin farklı derinlik ve açıklıkta yorumlanmasına yol açar.

10-) Son cümleler, ilim ve tefekkürde hangi edebi tavrı öğretiyor?

Kişinin kendi sınırını bilmesini ve haddini aşarak derin sırlar hakkında

ölçüsüz konuşmamasını öğretiyor.